

PRESENTACIÓ

L'Associació del Museu de la Ciència i de la Tècnica conjuntament amb el Museu de la Ciència i de la Tècnica ha decidit organitzar les X Jornades d'Arqueologia Industrial de Catalunya a la ciutat de Vic, fent-les coincidir amb el fet de que aquest any la ciutat de Vic ha estat proclamada Capital de la Cultura Catalana 2016.

La comarca d'Osona i la plana de Vic, actuen com a motor econòmic, sent una de les principals comarques ramaderes de Catalunya, en especial dedicació al porcí i al boví. Hi ha per tant un gran nombre d'explotacions agràries, ramaderes i amb indústries i empreses de distribució vinculades a la temàtica que ens ocuparà de l'1 al 3 de desembre del 2016, a la ciutat de Vic.

Per aquest motiu la temàtica principal que s'ha escollit per les X Jornades és el del Patrimoni de la Indústria Alimentària, passat, present i futur.

Tenen per objectiu aportar i acollir noves visions i estudis originals en qualsevol dels camps relacionats amb la elaboració, transformació, preparació, distribució, impacte públic, difusió, publicitat... dels productes alimentaris pel consum humà.

En un moment de canvi i transformació sobre el futur industrial de Catalunya, volem recordar el passat i la reacció de la societat per tirar endavant, realitzant i acceptant grans canvis. Es tracta de recordar el passat per anar cap a un futur millor.

AVANÇ DE PROGRAMA

La inauguració i presentació de les Jornades serà **dijous 1 de desembre de 2016** a les 9h del matí a l'Edifici del Sucre, de la ciutat de Vic.

La conferència inaugural "*La indústria 4.0 i Catalunya*", anirà a càrrec del Sr. **Antoni Garrell**, vicepresident de la Fundació per la Indústria.

A continuació es procedirà a la lectura de les comunicacions presentades, que es distribuïran entre dijous i divendres. Dijous a la tarda es realitzarà una doble sessió amb la presentació de comunicacions simultànies. Divendres 2 de desembre a primera hora del matí començarem la sessió amb la conferència magistral del professor i catedràtic emèrit d'Història Medieval de la UB, **Antoni Riera Melis** que ens parlarà de la "*Conservació i comercialització dels aliments als segles XII-XVI*", un cop finalitzada la conferència es continuarà amb la lectura de les comunicacions.

Divendres a la tarda, abans de començar la última sessió de lectures de comunicacions, es realitzarà la conferència de clausura "*La revolució agroalimentària catalana. Primera etapa 1878-1937*" a càrrec del professor de Política Econòmica de la Facultat d'Economia i Empresa de la UB, **Francesc Roca Rosell**.

Per finalitzar la Jornada, es farà el balanç de clausura a càrrec del comitè organitzador.

Dissabte dia 3 de desembre descobrirem llocs d'interès patrimonial i cultural, combinats amb la indústria viva de la ciutat de Vic.

COMUNICACIONS

Les comunicacions que es presenten en aquest document es troben organitzades per ordre alfabètic d'autor. Les sessions definitives i els horaris d'aquestes es comunicaran al mes de novembre i restaran coordinades per un moderador.

La presentació de les comunicacions es realitzarà pels propis autors, atenent a la seva distribució i temàtiques. El temps estimat per cada una d'elles serà de 12 a 15 minuts aproximadament.

Luciene de Almeida Tenório

Arquitecta i Urbanista de Brasil.

Plano de Gestao Estratégica dos bens oriundos da extinta RFFSA nos municípios do Agreste Pernambucano.

Conxa Bayó Soler

Enginyera Tècnica per la Universitat Politècnica de Catalunya. Fins al 2006, conservadora del Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya.

Santmartí Fideuers des de 1700.

Pasqual Bernat

Centre d'Estudis d'Història de la Ciència. UAB.

La llonganissa de Vic. Joaquim Salarich i les seves propostes per a una indústria porcina a la comarca d'Osona.

Ricard Bosch Tous, Pau Casals Torrents i Àlex Serrano

Professors del departament d'enginyeria elèctrica de la UPC en l'ETSEIB i a la Facultat de nàutica de Barcelona. Doctorant en el Departament d'Enginyeria Elèctrica de la UPC.

Els inicis de l'Electricitat a Catalunya, el present i el futur: Història Hidroelèctrica de Seròs amb la CANADENCA.

Eva Buch

Màster en gestió de patrimoni, diplomada en didàctica de les ciències socials. Llicenciada en Història, Història de l'Art i Directora del Museu del Gas de la Fundació Gas Natural Fenosa.

Gas, cuina i alimentació en els inicis del segle XX.

Miquel Carandell Baruzzi i Ned Somerville

Doctor en Història de la Ciència i responsable d'Històries de Ciència, plataforma de rutes guiades per la Història de la Ciència, a Tècnica i la Medicina a Barcelona.

Doctorant al Centre d'Història de la Ciència i Màster en Història de la Ciència de la UAB.

Projecte de Musealització de la Torre de les Aigües de Besòs, Poble Nou, Barcelona.

Maria Carme Carmona Marín i Eugeni Junyent Carreras

Arqueòlegs amb una àmplia trajectòria dins de la investigació i la difusió.

La Farinera de Sabadell (1877-1915).

Eusebi Casanelles i Rahola

Vicepresident del Patronat del Museu de la Colònia Vidal.

Inventari, paisatge i patrimoni industrial: l'exemple de l'Empordà.

Maria del Agua Cortés Elía

Doctora en Arqueologia per la UAB, màster en Gestió de Patrimoni Històric -Arqueològic i màster Pirineu, Museologia i Gestió de Patrimoni per la UB. Tècnica de patrimoni cultural de la Diputació Bcn

Evolució de la preparació de menjar a les cases de pagès del Berguedà. La cuina i el foc.

Les tines enmig de les vinyes de les Valls del Montcau. L'elaboració del vi al peu de la vinya.

Montserrat Cucurella-Jorba

Arquitecta i màster en restauració i rehabilitació arquitectònica.

L'arquitectura patrimonial del vi. Els cellers de Pere Domènech i Roura.

Irma Dachs

Llicenciada en Administració i Direcció d'Empreses per la Universitat de Vic i la Universitat de Luton.

208 anys d'història de La Farga.

Gràcia Dorel-Ferré

Docteur en Histoire, Laboratoire LLSETI Université de Savoie-Mont blanc.

Balanç de la tasca de la secció agroalimentària de TICCIH. Propostes per el futur (2007-2017)

Pere A. Fàbregas

Llicenciat en Ciències Empresarials i Màster per ESADE, i PDG per IESE. Ha estat creador de l'Arxiu Històric de Catalana de Gas (1987) i del Museu del Gas (2012)

Una nissaga del ram de l'aigua: els Fàbregas Dasca de Valls.

Jordi Farré Huguet

Llicenciat en Història i Màster en Gestió del Patrimoni Cultural per la UB. Conservador del Museu de les Cultures del Vi de Catalunya (VINSEUM)

La revolució de la maquinària en el món del vi. Mitjans segle XIX, inicis segle XX.

Jordi Farré Huguet, Carmina Admella, Xavier Fornos i Jordina Escala

Equip VINSEUM

La premsa de biga de l'Avinguda Tarragona. Vilafranca del Penedès.

Assumpció Feliu Torras

Llicenciada en Geografia e Història, especialitat d'Història de l'Art per la Universitat de Barcelona.

Dra. En Història de l'Art per la Universitat de Rennes. Vicepresidenta de l'AMCTAIC i presidenta del E-FAITH.

Les associacions de voluntaris, cap a on anem? AMCTAIC i altres associacions europees.

Maria Fernanda Fernández Gutiérrez

Historiadora de l'Art i Guia Oficial de Turisme d'Astúries. Especialista en patrimoni cultural asturià.

La huella de la Sociedad Hullera Española en el concejo de Mieres.

Joana Franch Esplandiú

Llicenciada en Història per la UdL i Màster en Gestió Cultural per la UOC.

Les fàbriques de gel a Tremp al segle XX.

Jordi Garreta i Clusella

Cap de servei de Turisme i promoció exterior de l'Ajuntament de Terrassa i director tècnic de la XATIC.

XATIC: Xarxa de Turisme Industrial de Catalunya.

Carme Gilabert i Valldeperez

Llicenciada en Història de l'Art per la Universitat Autònoma de Barcelona. Màster en Gestió de Patrimoni Històric-Arqueològic i en Museologia i Gestió de Patrimoni Cultural per la Universitat de Barcelona. Directora de l'Ecomuseu-Farineria de Castelló d'Empúries.

Patrimoni Industrial fariner a Catalunya: v/belles fàbriques, nous usos.

Dídac Gordillo Bel

Arquitecte. Professor associat de la UPC

La Colònia Gassol, una colònia agrícola de caire industrial.

Els passos de barca en el tram baix del riu Ebre.

Mercè Gual Via

Llicenciada en Geografia i Història per la UB i Diplomada en restauració per l'Escola d'Arts i Oficis de Barcelona. Actualment conservadora del mNACTEC.

Restauració i conservació d'una refinadora de fruits secs.

Ramon Gumà i Esteve

Doctor en arquitectura i professor de construcció a la ESA de la UPC i la Universitat Rovira Virgili.

Sistematització i evolució de les construccions destinades a l'elaboració del vi i la seva relació amb els sistemes de producció al Penedès. Finals segle XIX i inicis segle XX.

Maria Lluïsa Gutiérrez Medina

Professora titular Jubilada de la Universitat de Barcelona, al Departament de Didàctica de les Ciències Socials.
La fàbrica de ceràmica i gres "La Carmelitana" d'Olot.
Monvervi SA: una fàbrica d'embotits d'Olot (1926-1996). Estratègies productives i comercials.

Jordi March Barberà

Llicenciat en Història de l'Art, UB.
CREO, la xocolata de Tortosa.

Xavier Martí Ylla

Historiador i periodista.
Micromecentatge en l'època de la industrialització: el cas de l'enllumenat públic de Girona.

Anna Masdeu Lalanza

Llicenciada en Ciència i Tecnologia dels Aliments (UAB), Postgrau en Gestió en Restauració comercial i col·lectivitats (CETT-UB), Postgrau en Gestió Tecnològica i de producció en Indústries Agroalimentàries (UPC) i Master Oficial en Innovació en la Gestió Turística menció Patrimoni Gastronòmic i Culinari (CETT-UB).
Elements del Patrimoni Industrial de les Empreses agroalimentàries catalanes: noves icones, usos i elements d'estudi per la Gestió Cultural

Maria Montava Gadea

Llicenciada en Físiques per la Universitat de València i professora de secundària.
Tecnologia per al conreu de Terres; l'afany divulgatiu de Francesc Santponç.

Laura Muñoz Ramos i Jordi Rogent i Albiol

Arquitectes per l'ETSAB.
La Fàbrica Puntí a Vic: La Vanguarda arquitectònica al servei de la Indústria Alimentària.

Guerau Palmada i Joan Anton Abellan

Llicenciat en història de l'art, màster en gestió del patrimoni cultural i professor de secundària
Col·laborador habitual en revistes locals i de la comarca de Pla de l'Estany, ha publicat diversos llibres i es
President del Centre d'Estudis Comarcals de Banyoles.
Els molins fariners de Banyoles.

Silvia Pallejà

Centre de la Cultura de l'Oli de Catalunya.
El Patrimoni Industrial de l'Oli com a recurs oleoturístic.

Jaume Perarnau i Llorens

Doctor en Història de la Tècnica i Director del Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya.
La xarxa dels grans silos de cereals a Catalunya. Uns desconeguts elements del patrimoni agroindustrial.

Georgina Regàs Pagès

Ha publicat llibres sobre cuina i confitures i imparteix cursos i tallers. Al 2004 va inaugurar el Museu de la Confitura a Torrent.
El museu de la Confitura de Torrent.

Francesc Roma i Casanovas

Historiador i Doctor en Geografia.
Notes sobre tines i jubs d'agllans.

Jesús Sánchez Miñana, Antoni Roca Rosell, Guillermo Lusa Monforte

Doctor Enginyer per la Escola Tècnica Superior d'Enginyers de Telecomunicacions. Investigador del Centre de Recerca per la Història de la Tècnica "Francesc Santponç i Roca de la UPC.

Professor titular d'història de la ciència a la UPC. Investigador del Centre de Recerca per a la Història de la Tècnica (ETSEIB) i membre de l'Institut d'Estudis Catalans.

Centre de Recerca per la Història de la Tècnica "Francesc Santponç Roca de la UPC (ETSEIB).

Patrimoni de l'ETSEIB. Aparells telefònics de 1878.

Diana Sánchez Mustieles

Dra. arquitecta, especialista en patologia de edificación y patrimonio Industrial.

El aceite de semillas en Valencia. La Almazara de los Alfonso y la Fàbrica de Aceite Casanova.

Marc Sans Gilabert

Llicenciat en Història de l'Art per la Universitat de Lleida, màster en gestió cultural i en museologia.

Estat de la qüestió del patrimoni de l'Horta de Lleida.

Rosa Serra Rotés

Llicenciada en Història de l'Art. Coordinadora d'Àrea de Desenvolupament Econòmic Local de la Diputació de Barcelona.

Colònies agrícoles a Catalunya. Producció per el mercat i urbanització

Pere Sureda Canals

Dr. Enginyer Industrial per l'Escola de Barcelona. Titulat en urbanisme.

Fidelització del client mitjançant "cromos".

Mercè Tatjer Mir

Geògrafa i historiadora. Catedràtica de Didàctica de les Ciències Socials de la UB.

La indústria alimentària a l'Eixample de Barcelona (1868-1970). Dos exemples: "La Azucarera Barcelonesa" i pastes de sopa "El Pavo".

Mercè Tatjer Mir, Antoni Vilanova Omedas i Jordi Díaz Callejo

Geògrafa i historiadora. Catedràtica de Didàctica de les Ciències Socials de la UB.

Arquitecte i Màster en patologia, diagnòsi i tècniques de rehabilitació i intervenció en Patrimoni arquitectònic per la UPC.

Enginyer Tècnic Agrícola i Màster en Gestió de Patrimoni Cultural.

La indústria alimentícia a Barcelona: Les Galetes Viñas al Poblenou (1871-1978).

Lluís Virós i Pujolà

Llicenciat en història contemporània per la UB. Màster en història econòmica (UAB/UB) i Doctor en economia per la UAB.

Les farineres de Manresa.

Aroa Yagüe Medina

Diplomada en turisme per la Universitat de Turisme Terres de Lleida. Tècnica de Turisme de l'Ajuntament de Baix Pallars i Directora del Museu de Gerri de la Sal.

La Sal de Muntanya i el que va representar per la vila de Gerri.

EL PATRIMONI DE LA INDÚSTRIA ALIMENTÀRIA. PASSAT, PRESENT I FUTUR

COMITÈ CIENTÍFIC

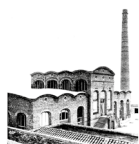
Conxa Bayó Soler, Pascual Bernat López, Mª Lluïsa Gutiérrez Medina, Jaume Perarnau Llorens, Joaquim Puigvert Solà, Antoni Roca Rosell, Mercè Tatjer Mir.

COMITÈ ORGANITZADOR

Associació del Museu de la Ciència i de la Tècnica i d'Arqueologia Industrial de Catalunya
Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya
Ajuntament de Vic
Cambra Comerç Barcelona. Delegació d'Osona

**Associació
del Museu de la Ciència i de la Tècnica
i d'Arqueologia Industrial
de Catalunya**

**MUSEU DE LA
CIÈNCIA I DE LA
TÈCNICA
DE CATALUNYA**

**Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura**

Ajuntament de Vic

**Cambra de Comerç
de Barcelona**

DELEGACIÓ A OSONA

AMB LA COL·LABORACIÓ DE

Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya. Demarcació de la Catalunya Central
VICCC. Capital de la Cultura Catalana 2016
Fundació Triptolemos

SECRETARIA

Associació del Museu de la Ciència i de la Tècnica i d'Arqueologia Industrial de Catalunya
Rambla d'Ègara, 270
08221 Terrassa
Tel. 93 780 37 87
secretaria@amctaic.org
www.amctaic.org

**Associació
del Museu de la Ciència i de la Tècnica
i d'Arqueologia Industrial
de Catalunya**

INSCRIPCIÓ I BEQUES

1. Reduïda: 70 €

Socis de l'AMCTAIC, Centres d'Estudis i l'IEC, les seves seccions SCHCT, SCHA, i altres entitats vinculades al patrimoni Industrial)

2. General: 90 €

Inclou la quota d'un any a l'AMCTAIC

3. Estudiants, jubilats i aturats: 50 € (Cal trametre un document justificatiu)

4. Amb un recàrrec de la quota general del 50% a partir del 4 d'Octubre del 2016

Nom i cognoms	<input type="text"/>
NIF/CIF	<input type="text"/>
Professió	<input type="text"/>
Adreça	<input type="text"/>
CP i Població	<input type="text"/>
Telèfon 1	<input type="text"/>
Telèfon 2	<input type="text"/>
Adreça electrònica	<input type="text"/>
Tipus d'inscripció	☐ Reduïda ☐ General ☐ Estudiants, jubilats, en atur

Pagament

Per a formalitzar la inscripció cal fer l'ingrés, d'acord amb la modalitat escollida, mitjançant una transferència bancària al número de compte corrent de la Caixa d'Enginyers: ES24 3025 0001 1614 0113 9747, fent constar el nom i cognoms que figuren en aquest formulari i l'activitat (X Jornades). El pagament s'ha de fer en els cinc dies naturals que segueixin a l'enviament del formulari.

Beques

Es concediran un cert nombre de beques d'inscripció a les persones que acreditin necessitar-les, mitjançant correu electrònic o un escrit dirigit al Comitè Científic de les Jornades a l'adreça de l'AMCTAIC.

Per assegurar la inclusió en el programa, cal enviar aquesta sol·licitud de beca juntament amb el resum de la comunicació.